

Zbiory Orzecznictwa Becka

Organy ochrony prawnej Orzecznictwo

Michał Rojewski

C.H. Beck

ZBIORY ORZECZNICTWA BECKA

Organy ochrony prawnej. Orzecznictwo

W sprzedaży:

S. Serafin, B. Szmulik

ORGANY OCHRONY PRAWNEJ RP, wyd. 2

Podręczniki Prawnicze

B. Banaszak

PRAWO KONSTYTUCYJNE RP, wyd. 5

Studia Prawnicze

P. Sarnecki (red.)

PRAWO KONSTYTUCYJNE RP, wyd. 8

Podręczniki Prawnicze

A. Świczewska

ORGANY OCHRONY PRAWNEJ

Aplikacje Prawnicze

M. Zubik (red.)

**KONSTYTUCJA III RP W TEZACH ORZECZNICZYCH TRYBUNAŁU
KONSTYTUCYJNEGO I WYBRANYCH SĄDÓW**

Zbiory Orzecznictwa Becka

KONSTYTUCJA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ, wyd. 10

Twoje Prawo

www.sklep.beck.pl

Organy ochrony prawnej Orzecznictwo

dr Michał Rojewski

Wyższa Szkoła Zarządzania i Prawa im. Heleny Chodkowskiej
w Warszawie

WYDAWNICTWO C.H. BECK
WARSZAWA 2011

Redakcja:
Ksenia Rzepka

© Wydawnictwo C.H. Beck 2011

Wydawnictwo C.H. Beck Sp. z o.o.
ul. Bonifraterska 17, 00-203 Warszawa

Skład i łamanie: Wydawnictwo C.H. Beck
Druk i oprawa: Totem, Inowrocław

ISBN 978-83-255-2044-1

ISBN e-book 978-83-255-2393-0

Spis treści

Przedmowa	IX
Wykaz skrótów	XI
Rozdział I. Sądownictwo powszechne	1
1. Zakres kognicji prezesa sądu	1
2. Przyczyny odwoławcze w postępowaniu o wykroczenia – niewłaściwa obsada sądu	3
3. Powołanie sędziego – dopuszczalność odwołania od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa	3
Rozdział II. Sądownictwo administracyjne	5
4. Dopuszczalność odmowy zastosowania przez sąd aktu wykonawczego	5
5. Odmowa zastosowania przez sąd niekonstytucyjnego aktu wykonawczego	8
6. Skład sędziowski	10
7. Skład WSA – delegowanie sędziego WSA i przeniesienie sędziego NSA	12
Rozdział III. Prokuratura	14
8. Stan spoczynku	14
9. Status prawny prokuratury	15
10. Zajmowanie przez prokuratora stanowiska po ukończeniu 65 lat	17
11. Zakaz ograniczenia wypłaty wynagrodzenia	19
12. Określenie pracodawcy asesora prokuratorskiego	22
13. Opinia organu samorządu prokuratorskiego	24
Rozdział IV. Policja	26
14. Przekroczenie uprawnień przez policjanta	26
15. Przeniesienie policjanta bez jego zgody na inne stanowisko służbowe	29
16. Sądowo-administracyjna kontrola udzielenia zezwolenia na podjęcie przez policjanta zajęcia zarobkowego poza służbą ..	31
Rozdział V. Straż graniczna	32
17. Kryterium wymierzania kary dyscyplinarnej	32

18. Uprawnienia funkcjonariusza w zakresie roszczeń pracowniczych	33
19. Składniki postępowania dyscyplinarnego	38
20. Czas wolny od służby	43
21. Delegowanie funkcjonariusza	44
22. Uprawnienia funkcjonariusza w postępowaniu dyscyplinarnym	46
Rozdział VI. Adwokatura	47
23. Immunitet adwokacki	47
24. Wpis na listę adwokatów	48
25. Wpis na listę adwokatów – funkcjonariusza policji	50
26. Przesłanki odmowy wpisu na listę adwokatów	54
27. Nadzór Ministra Sprawiedliwości nad samorządem adwokackim	57
28. Wpis na listę adwokatów – uprawnienia radcy prawnego nabyte w Niemczech	74
29. Zasady formułowania pytań na aplikację adwokacką	77
Rozdział VII. Radcy prawni	81
30. Radca prawny – działalność gospodarcza	81
31. Zakres uprawnień radcy prawnego w postępowaniu karnym	83
32. Uprawnienia aplikanta radcowskiego	85
33. Przesłanki wpisu na listę radców prawnych	88
34. Praca w organach wymiaru sprawiedliwości	89
35. Odwołanie od wyników egzaminu na aplikację	93
36. Ustalenie wyników egzaminu na aplikację radcowską – uchwała komisji egzaminacyjnej	96
Rozdział VIII. Notariat	98
37. Funkcje notariusza	98
38. Zasady regulujące pracę notariusza	100
39. Dokonanie czynności poza kancelarią	101
40. Maksymalne stawki taksy notarialnej	103
41. Taksa notarialna	105
42. Opłata sądowa za wpis do księgi wieczystej	108
43. Zmiana siedziby kancelarii notarialnej	111
44. Przesłanki odmowy powołania na notariusza	115
45. Brak uprawnień do kontroli kwalifikacji kandydatów na notariusza	115
46. Brak ograniczeń ilościowych w zakresie dostępu do kancelarii ..	116
47. Rękojmia wykonywania zawodu	117
48. Zakaz dodatkowej weryfikacji kandydata na notariusza	118
49. Ograniczone możliwości samorządu zawodowego	121
50. Obowiązek posiadania wykształcenia prawniczego	124
51. Zakres uprawnień organów samorządu notarialnego	125

52. Obowiązek złożenia ślubowania	126
53. Odwołanie notariusza	127
54. Zgoda na dodatkową pracę notariusza	128
55. Obowiązki rady izby notarialnej	130
56. Wysokość taksy notarialnej	131
57. Konstrukcja uchwały rady izby notarialnej	134
58. Zakres kompetencji Krajowej Rady Notarialnej	136
59. Nadzór nad notariuszami	137
60. Odpowiedzialność notariusza za szkodę	139
61. Nieważność aktu notarialnego	140
62. Odwołanie notariusza	141
63. Obowiązek organizowania aplikacji notarialnej	142
64. Procedura powołania asesora	143
65. Odmowa dokonania czynności notarialnej	144
66. Kontraktowa odpowiedzialność notariusza	147
67. Sporządzenie aktu poświadczenia dziedziczenia po śmierci spadkobiercy	151
Rozdział IX. Rzecznicy patentowi	154
68. Uprawnienia rzecznika patentowego – wygaśnięcie prawa z rejestracji znaku towarowego	154
69. Rzecznik patentowy jako pełnomocnik w sprawach z zakresu nieuczciwej konkurencji	156
70. Rejestracja znaku towarowego na rzecz kancelarii rzeczników patentowych	159
71. Delegacja ustawowa w sprawie wydania rozporządzenia o konkursach na aplikację	171
Rozdział X. Komornicy sądowi	178
72. Ocena prawna decyzji w przedmiocie powołania na stanowisko komornika sądowego	178
73. Konstytucyjność przepisu o odpowiedzialności komornika za wyrządzoną szkodę	184
74. Osobista odpowiedzialność komornika za szkody wyrządzone przy wykonywaniu obowiązków	190
75. Odpowiedzialność odszkodowawcza komornika	191
76. Wynagrodzenie zastępcy komornika	193
77. Obowiązek uzupełnienia wykształcenia	197
Rozdział XI. Kuratorzy sądowi	206
78. Obowiązki służbowe i odpowiedzialność dyscyplinarna kuratora sądowego zawodowego	206
79. Stosunek służbowy kuratora sądowego	207
80. Rozwiązanie pracy z kuratorem zawodowym	209
81. Wynagrodzenie kuratora	211

82. Zadania kuratora sądowego	215
Rozdział XII. Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencja Wywiadu	216
83. Szczególny tryb przeniesienia funkcjonariuszy ABW do dyspozycji Szefa ABW	216
84. Termin rozwiązania stosunku służbowego z funkcjonariuszem wskutek zniesienia UOP	219
85. Uprawnienia pracownicze związane z rodzicielstwem funkcjonariuszy służb bezpieczeństwa	222
Rozdział XIII. Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa	229
86. Zastępstwo procesowe Skarbu Państwa w sprawach o roszczenia pracownicze; nieterminowy charakter pracy asesora sądowego	229
87. Wyłączne zastępstwo procesowe Skarbu Państwa przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa	230
88. Wyłączne zastępstwo Skarbu Państwa przez Prokuratorię Generalną w postępowaniu przed Sądem Najwyższym	232
89. Zażalenie do Sądu Najwyższego sporządzone i wniesione w imieniu Skarbu Państwa przez radcę prawnego	235
Rozdział XIV. Rzecznik Praw Obywatelskich	239
90. Uprawnienia procesowe	239
91. Zakaz przekazywania sprawy	240
92. Uprawnienie Rzecznika Praw Obywatelskich do wszczęcia i uczestniczenia w postępowaniu administracyjnym	243
Indeks rzeczowy	247
Indeks chronologiczny orzeczeń	251

Przedmowa

Zbiór orzecznictwa dotyczący organów ochrony prawnej został opracowany przede wszystkim z myślą o studentach wydziałów prawa i administracji oraz aplikantach pragnących pogłębić i usystematyzować wiedzę z zakresu funkcjonowania sądownictwa, prokuratury oraz służb mundurowych.

Przedmiotowy zbiór będzie również przydatny dla praktyków – adwokatów, radców prawnych, sędziów, prokuratorów i notariuszy, a także pracowników szeroko rozumianej administracji publicznej.

Prezentowane w niniejszym zbiorze orzeczenia obejmują wyroki i postanowienia Naczelnego Sądu Administracyjnego i Wojewódzkich Sądów Administracyjnych, a także Sądu Najwyższego i Trybunału Konstytucyjnego. Ich wybór był samodzielną decyzją autora, biorącego pod uwagę przydatność dydaktyczną i praktyczną danych rozstrzygnięć.

Każde z orzeczeń jest opatrzone krótkim hasłem tematycznym. Następnie wskazany jest rodzaj tego orzeczenia, sąd, który je wydał, data, sygnatura oraz miejsce publikacji. Przy orzeczeniu wskazana jest teza oraz streszczenie rozumowania sądu. Informacja, że orzeczenie jest niepublikowane oznacza, że nie było ono dotychczas publikowane w wersji drukowanej.

Jako autor chciałbym złożyć serdeczne podziękowania wszystkim osobom, które udzieliły mi cennych wskazówek przy opracowaniu niniejszego zbioru, w szczególności moim koleżankom i kolegom z pracy oraz moim studentom.

Warszawa, styczeń 2011 r.

Dr Michał Rojewski

Wykaz skrótów

1. Akty prawne

BezpWewnU	ustawa z 24.5.2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (tekst jedn. z 2010 r. Nr 29, poz. 154 ze zm.)
BORU	ustawa z 16.3.2001 r. o Biurze Ochrony Rządu (tekst jedn. Dz.U. z 2004 r. Nr 163, poz. 1712 ze zm.)
DzialGospU	<i>z 23.12.1988 r. ustawy o działalności gospodarczej (Dz.U. Nr 41, poz. 324 ze zm.)</i>
EtykaNot	uchwała Nr 19 Krajowej Rady Notarialnej z 12.12.1997 r. – Kodeks Etyki Zawodowej Notariusza (Korporacja Notarialna Nr 1, poz. 19)
InfPublU	ustawa z 6.9.2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.)
KC	Kodeks cywilny
KK.....	Kodeks karny
KomSEgzU	ustawa z 29.8.1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (tekst jedn. Dz.U. z 2006 r. Nr 167, poz. 1191 ze zm.)
Konstytucja RP	ustawa z 2.4.1997 r. – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. Nr 78, poz. 483 ze zm. i ze sprost.)
KP.....	Kodeks pracy
KPA	Kodeks postępowania administracyjnego
KPC	Kodeks postępowania cywilnego
KPK	Kodeks postępowania karnego
KPW	Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia
KRSU	ustawa z 20.8.1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (tekst jedn. Dz.U. z 2007 r. Nr 168, poz. 1186 ze zm.)
KSCU	<i>ustawa z 13.6.1967 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn. Dz.U. z 2002 r. Nr 9, poz. 88 ze zm.)</i>
KurSądU	ustawa z 27.7.2001 r. o kuratorach sądowych (Dz.U. Nr 98, poz. 1071 ze zm.)
KW	Kodeks wykroczeń

LustrU	ustawa z 11.4.1997 r. o ujawnieniu pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z nimi w latach 1944–1990 osób pełniących funkcje publiczne (tekst jedn. Dz.U. z 1999 r. Nr 42, poz. 428 ze zm.)
NSAU	ustawa z 11.5.1995 r. o Naczelnym Sądzie Administracyjnym (Dz.U. Nr 74, poz. 368 ze zm.)
OchrKonkurU	ustawa z 16.2.2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. Nr 50, poz. 331 ze zm.)
PańStrPozU	ustawa z 24.8.1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (tekst jedn. Dz.U. z 2009 r. Nr 12, poz. 68 ze zm.)
PolU	ustawa z 6.4.1990 r. o Policji (tekst jedn. Dz.U. z 2007 r. Nr 43, poz. 277 ze zm.)
PracUrzPU	ustawa z 16.9.1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (tekst jedn. Dz.U. z 2001 r. Nr 86, poz. 953 ze zm.)
PrAdw	ustawa z 26.5.1982 r. – Prawo o adwokaturze (tekst jedn. Dz.U. z 2009 r. Nr 146, poz. 1188 ze zm.)
PrNot	ustawa z 14.2.1991 r. – Prawo o notariacie (tekst jedn. Dz.U. z 2008 r. Nr 189, poz. 1158 ze zm.)
ProkGenSPU	ustawa z 8.7.2005 r. o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa (Dz.U. Nr 169, poz. 1417 ze zm.)
ProkU	ustawa z 20.6.1985 r. o prokuraturze (tekst jedn. Dz.U. z 2008 r. Nr 7, poz. 39 ze zm.)
PrPostSAdm	ustawa z 30.8.2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. Nr 153, poz. 1270 ze zm.)
PrUSAdm	ustawa z 25.7.2002 r. – Prawo o ustroju sądów administracyjnych (Dz.U. Nr 153, poz. 1269 ze zm.)
PrUSP	ustawa z 27.7.2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. Nr 98, poz. 1070 ze zm.)
PrWlPrzem	ustawa z 30.6.2000 r. – Prawo własności przemysłowej (tekst jedn. Dz.U. z 2003 r. Nr 119, poz. 1117 ze zm.)
PrGosp	ustawa z 19.11.1999 r. – Prawo działalności gospodarczej (Dz.U. Nr 101, poz. 1178 ze zm.)
RadPrU	ustawa z 6.7.1982 r. o radcach prawnych (tekst jedn. Dz.U. z 2010 r. Nr 10, poz. 65 ze zm.)
RPOU	ustawa z 15.7.1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jedn. Dz.U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.)
RzPatU	ustawa z 11.4.2001 r. o rzecznikach patentowych (Dz.U. Nr 49, poz. 509 ze zm.)
SGU	ustawa z 12.10.1990 r. o Straży Granicznej (tekst jedn. Dz.U. z 2005 r. Nr 234, poz. 1997 ze zm.)
SwobGospU	ustawa z 2.7.2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jedn. Dz.U. z 2007 r. Nr 155, poz. 1095 ze zm.)
SWŻZU	ustawa z 11.9.2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (tekst jedn. Dz.U. z 2010 r. Nr 90, poz. 593 ze zm.)

TNotR	rozporządzenie z 28.6.2004 r. Ministra Sprawiedliwości w sprawie maksymalnych stawek taksy notarialnej (Dz.U. Nr 148, poz. 1564 ze zm.)
TKU	ustawa z 1.8.1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz.U. Nr 102, poz. 643 ze zm.)
TWE	Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską z 25.3.1957 r. (Dz.Urz. UE C 1992, Nr 224, s. 1)
ZNKU	ustawa z 16.4.1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.)
ZnTowU	ustawa z 31.1.1985 r. o znakach towarowych (Dz.U. Nr 5, poz. 17 ze zm.)

2. Organy orzekające

ETS	Europejski Trybunał Sprawiedliwości
NSA	Naczelny Sąd Administracyjny
SA	Sąd Apelacyjny
SN	Sąd Najwyższy
TK	Trybunał Konstytucyjny
WSA	Wojewódzki Sąd Administracyjny

3. Czasopisma

Biul. SN	Biuletyn Sądu Najwyższego
Dz.U.	Dziennik Ustaw
MoP	Monitor Prawniczy
MoPr	Monitor Prawa Pracy
ONSA	Orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego
ONSAiWSA	Orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego i Wojewódzkich Sądów Administracyjnych
OSA	Orzecznictwo Sądów Apelacyjnych
OSNAPiUS	Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Zbiór Urzędowy. Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych (od 1.7.1994 r.)
OSNC	Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Cywilna
OSNCP	Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Cywilna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
OSNKW	Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Karna i Izba Wojskowa
OSP	Orzecznictwo Sądów Polskich
OTK	Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego
OTK-A	Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego, seria A
OTK-B	Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego, seria B
Pal.	Palestra
PiP	Państwo i Prawo
Prok. i Pr.	Prokuratura i Prawo
Prok. i Pr. – wkł.	Prokuratura i Prawo – wkładka

Przeg. Sąd.	Przegląd Sądowy
Przeg. Orz. SN	Przegląd Orzecznictwa Sądu Najwyższego
R. Pr.	Radca Prawny
Wok.	Wokanda
Zb. Urz.	Zbiór Urzędowy

5. Inne

ABW	Agencja Bezpieczeństwa Publicznego
art.	artykuł
AW	Agencja Wywiadu
etc.	i tak dalej
GIODO	Generalny Inspektor Danych Osobowych
lit.	litera
m.in.	między innymi
MSWiA	Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji
nast.	następny (-a, -e)
niepubl.	niepublikowany (-a, -e)
Nr	numer
NRA	Naczelna Rada Adwokacka
pkt	punkt
por.	porównaj
poz.	pozycja
r.	rok
red.	redakcja
s.	strona (-y)
S.A.	spółka akcyjna
t.	tom (-y)
tekst jedn.	tekst jednolity
tj.	to jest
tzn.	to znaczy
ust.	ustęp
w zw.	w związku
wyr.	wyrok
z.	zeszyt
zd.	zdanie
ze zm.	ze zmianami
zob.	zobacz

Rozdział I. Sądownictwo powszechne

(ustawa z 27.7.2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych,
Dz.U. Nr 98, poz. 1070 ze zm.)

1.

Zakres kognicji prezesa sądu

Wyrok NSA z 16.12.2005 r., OSK 1782/04
(Niepubl.)

W myśl art. 22 § 1 ustawy z 27.7.2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. Nr 98, poz. 1070 ze zm.), to prezes sądu kieruje sądem, reprezentuje go na zewnątrz i jednocześnie pełni czynności z zakresu administracji sądowej. Ten więc organ właściwy jest do załatwienia spraw objętych ustawą z 6.9.2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.) przez udzielanie informacji i wydawanie decyzji.

Uzasadnienie

- W myśl przepisów ustawy, udostępnienie informacji publicznej następuje w drodze czynności (art. 7, 10–11 i 13) lub w przypadku odmowy udostępnienia – w drodze decyzji administracyjnej (art. 16 ust. 1). Sposób działania organu w przypadku czynności określa ustawa, a z jej uregulowania wynika, że mają one charakter czynności materialno-technicznych, natomiast w przypadku decyzji, przepis art. 16 ust. 2 odsyła wprost do stosowania przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego.
- Sposób działania sądu jako organu władzy, jego strukturę i kompetencje organów określa ustawa z 24.7.2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. Nr 98, poz. 1070 ze zm.), zaś w zakresie orzekania – ustawy określające poszczególne procedury sądowe.
- Do spraw udostępniania informacji mają zastosowanie przepisy procedury administracyjnej, a więc kompetencje do podejmowania czynności w tych sprawach będzie mieć nie cały sąd rejonowy lub okręgowy wchodzący w skład sądownictwa powszechnego, lub poszczególne składy orzekające, właściwe do wykonywania wymiaru sprawiedliwości przez rozpoznawanie

spraw, lecz taki organ, który wykonuje czynności z zakresu kierowania i administrowania sądem.

- W myśl art. 22 § 1 PrUSP, to prezes sądu kieruje sądem, reprezentuje go na zewnątrz i jednocześnie pełni czynności z zakresu administracji sądowej. Ten więc organ właściwy jest do załatwienia spraw objętych ustawą o dostępie do informacji publicznej przez udzielanie informacji i wydawanie decyzji. W sprawach skarg na bezczynność, uwzględniając skargę, zgodnie z art. 149 ustawy z 30.8.2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. Nr 153, poz. 1270 ze zm.), sąd zobowiązuje organ do wydania w określonym terminie aktu lub podjęcia czynności.
- Rozstrzygnięcie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego zobowiązujące konkretny organ, czyli Prezesa Sądu, uprawnionego w myśl przytoczonych wcześniej przepisów do podejmowania czynności w tych sprawach, nie naruszało art. 25 § 2, jak również art. 58 § 1 pkt 5 PrPostSAdm, bowiem nie zachodziła przesłanka braku zdolności sądowej, zaś występujący jako strona przeciwna w stosunku do skarżącego Prezes Sądu Okręgowego, posiadał zdolność procesową.
- Wojewódzki Sąd Administracyjny prawidłowo więc zastosował przepis art. 1 ust. 1 PrPostAdm stanowiący, że każda informacja o sprawach publicznych stanowi informację publiczną w rozumieniu ustawy i podlega udostępnieniu na zasadach określonych w ustawie i przyjął, że odnosi się ona także do sądu jako organu władzy (art. 4 ust. 1 pkt 1), a obowiązek udostępnienia dotyczy zarówno orzeczenia sądu, mieszcząc się w art. 6 ust. 1 pkt 4 lit. a, jak i treści ośrodka odwoławczego, o czym stanowi art. 6 ust. 1 pkt 3 lit. c ustawy.
- Z przepisu art. 1 ust. 2 InfPublU wynika, iż przepisy tej ustawy nie naruszają przepisów innych ustaw określających odmienne zasady i tryb dostępu do informacji publicznych. Wydając zaskarżony wyrok Sąd I instancji nie naruszył tego przepisu przyjmując, iż w tej sprawie nie będą miały zastosowania przepisy Kodeksu postępowania cywilnego oraz przepisy rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 19.11.1987 r. – Regulamin wewnętrznego urzędowania sądów powszechnych (Dz.U. Nr 38, poz. 249 ze zm.). Przepisy te odnoszą się bowiem do kwestii udostępnienia akt stronom i uczestnikom postępowania, jak również możliwości udostępnienia ich innym osobom.
- Jest to jednakże odmienny tryb, do którego będą miały zastosowanie przepisy wyżej przytoczonych aktów prawnych. Dodać należy, iż do czasu wejścia w życie ustawy z 6.9.2001 r. tylko te przepisy mogły mieć zastosowanie przy udostępnianiu informacji o treści zapadłych orzeczeń lub toczących się postępowaniach. Z chwilą wejścia w życie ustawy o dostępie do informacji publicznej, sytuacja prawna w tej kwestii uległa zmianie i jeżeli informacja ma charakter informacji publicznej, a domaga się jej udostępnienia podmiot niebędący uczestnikiem postępowania, zastosowanie mają przepisy ustawy o dostępie do informacji publicznej.

2.

Przyczyny odwoławcze w postępowaniu o wykroczenia – niewłaściwa obsada sądu

Wyrok SN z 27.10.2006 r., IV KK 240/06

(OSNwSK 2006, Nr 1, poz. 2061)

1. Stosownie do treści art. 46 PrUSP, sędzia sądu rejonowego delegowany do orzekania w sądzie okręgowym, nie może przewodniczyć składowi sądu orzekającego w trybie postępowania odwoławczego.

2. Jeżeli apelację od wyroku sądu rejonowego rozpoznał sąd okręgowy w składzie jednoosobowym, któremu przewodniczył sędzia sądu rejonowego, dochodzi do uchybienia opisanego w art. 104 § 1 pkt 2 KPW w postaci nienależytej obsady sądu, którego konsekwencją jest konieczność uchylenia zaskarżonego orzeczenia niezależnie od granic zaskarżenia, podniesionych zarzutów i wpływu uchybienia na treść orzeczenia.

Uzasadnienie

- Stosownie do treści art. 46 PrUSP, sędzia sądu rejonowego delegowany do orzekania w sądzie okręgowym, nie może przewodniczyć składowi sądu orzekającego w trybie postępowania odwoławczego (por. wyr. SN z 22.11.2001 r., IV KKN 393/97, niepubl.).
- Apelację od wyroku Sądu Rejonowego rozpoznał Sąd Okręgowy w składzie jednoosobowym, któremu przewodniczył sędzia Sądu Rejonowego. Doszło więc do uchybienia opisanego w art. 104 § 1 pkt 2 KPW w postaci nienależytej obsady sądu, którego konsekwencją jest konieczność uchylenia zaskarżonego orzeczenia niezależnie od granic zaskarżenia, podniesionych zarzutów i wpływu uchybienia na treść orzeczenia.

3.

Powołanie sędziego – dopuszczalność odwołania od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa

Postanowienie SN z 7.12.2005 r., III KRS 7/05

(OSNAPiUS 2006, Nr 21–22, poz. 343)

Niedopuszczalne jest odwołanie do Sądu Najwyższego od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa w przedmiocie nieprzedstawienia Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej kandydata na stanowisko sędziego.

Uzasadnienie

- Z obowiązującego porządku prawnego obejmującego w pierwszym rzędzie Konstytucję, a w obrębie ustaw – ustawę z 27.7.2001 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (tekst jedn. Dz.U. z 2010 r. Nr 11, poz. 67 ze zm.) i ustawę z 23.11.2002 r. o Sądzie Najwyższym (Dz.U. Nr 240, poz. 2052 ze zm.) oraz Prawo o ustroju sądów powszechnych – nie wynika kompetencja Sądu Najwyższego do rozpatrywania odwołań od decyzji (uchwał) Krajowej Rady Sądownictwa, które podejmuje ona w ramach czynności dotyczących rozpatrywania i oceniania kandydatury do pełnienia urzędu sędziowskiego oraz przedstawienia (lub nieprzedstawienia) Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosków o powołanie sędziów. Konstytucja bowiem bezpośrednio tych kwestii nie uregulowała, natomiast ustawodawca powierzył wprawdzie Sądowi Najwyższemu rozpoznawanie odwołań od określonych uchwał Krajowej Rady Sądownictwa, wyraźnie jednakże wyłączył z tego zakresu czynności wyżej wymienione.
- Przedstawione wyżej ustalenia stwarzają wystarczającą podstawę do stwierdzenia niedopuszczalności odwołania, które wniósł do Sądu Najwyższego sędzia A. S. Dodać do tego można, że Sąd Najwyższy nie podzielił wyrażonej w odwołaniu sędziego A. S. krytyki ustanowionego w art. 13 ust. 2 KRSU wyłączenia możliwości odwołania się od określonych uchwał Krajowej Rady Sądownictwa, ze względu na wskazane przepisy Konstytucji RP. Należy tu zwrócić uwagę przede wszystkim na dwa aspekty odnoszące się do treści krytykowanej w odwołaniu regulacji. Po pierwsze, że przedmiotowe wyłączenie odnosi się do specyficznej grupy spraw indywidualnych, w których – tak jak w rozpatrywanym przypadku – Krajowa Rada Sądownictwa korzysta z przysługującej jej kompetencji w zakresie wyboru kandydata do pełnienia urzędu sędziowskiego. Po drugie, patrząc na zagadnienie z punktu widzenia osoby (kandydata) starającego się o powołanie do pełnienia urzędu sędziowskiego, trzeba zauważyć, że obowiązujący porządek prawny osobie takiej nie zapewnia – w każdym razie nie na zasadzie prawa podmiotowego – prawa do uzyskania stanowiska sędziego. Wynikają stąd konsekwencje odnoszące się do poruszonych w odwołaniu sędziego A. S. problemów konstytucyjnych. Nie ma racji odwołujący się, że jego prawo do zaskarżenia uchwały Krajowej Rady Sądownictwa wynika z prawa do sądu, ukształtowanego w art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, ze skierowanym ponadto do ustawodawcy zakazem zamykania drogi sądowej dochodzenia naruszonych wolności lub praw (art. 77 ust. 2). Problem w tym, że brak jest przekonywającego przedstawienia prawa do uzyskania stanowiska sędziego, a z tego powodu nie powstaje prawo do rozpatrzenia sprawy w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji RP. Prawo do sądu nie może być bowiem odrywane od jego materialnego sensu dotyczącego uzyskania możliwości realnej (skutecznej) ochrony praw na drodze sądowej, że zainteresowany, w oparciu o dostatecznie ukształtowane w przepisach prawa warunki, może domagać się i może uzyskać, zaspokojenie swego roszczenia.

W rozpatrywanym przypadku sytuacja taka nie zachodzi. Skarżący nie ma wynikającego z przepisów prawa roszczenia o przedstawienie Prezydentowi RP jego kandydatury na stanowisko sędziego Sądu Okręgowego i nie może w związku z tym powoływać się na wynikające z Konstytucji RP prawo do sądu, bo nie przysługuje mu roszczenie, którego ochrony Sąd Najwyższy mógłby mu udzielić.

Rozdział II. Sądownictwo administracyjne

(ustawa z 25.7.2002 r. – Prawo o ustroju sądów administracyjnych,
Dz.U. Nr 153, poz. 1269 ze zm.)

4.

Dopuszczalność odmowy zastosowania przez sąd aktu wykonawczego

Wyrok WSA w Łodzi z 4.3.2009 r., III SA/Łd 607/08

(Niepubl.)

Z art. 178 ust. 1 Konstytucji RP oraz art. 4 ustawy z 25.7.2002 r. – Prawo o ustroju sądów administracyjnych (Dz.U. Nr 153, poz. 1269 ze zm.) wynika, iż w konkretnej sprawie sąd nie jest związany aktem wykonawczym. W każdej sprawie sąd bada czy akt wykonawczy jest zgodny z Konstytucją i ustawą. W przypadku stwierdzenia niezgodności takiego aktu z Konstytucją lub ustawą sąd może odmówić jego zastosowania mimo jego obowiązywania.

Uzasadnienie

- Zgodnie z art. 1 § 1 PrUSAdm sądy administracyjne sprawują wymiar sprawiedliwości przez kontrolę administracji publicznej. W myśl zaś § 2 art. 1 PrUSAdm kontrola, o której mowa w § 1 sprawowana jest pod względem zgodności z prawem, jeżeli ustawy nie stanowią inaczej.
- Stosownie do treści art. 3 § 1 PrPostSAdm sądy administracyjne sprawują kontrolę działalności administracji publicznej i stosują środki określone w ustawie.
- W myśl zaś art. 145 § 1 PrPostSAdm sąd uwzględniając skargę na decyzję lub postanowienie:
 - 1) uchyla decyzję lub postanowienie w całości lub w części, jeżeli stwierdzi:
 - a) naruszenie prawa materialnego, które miało wpływ na wynik sprawy,